

Харченко Т.О.

к.е.н.,

старший викладач кафедри публічного

управління та адміністрування,

Сумський національний аграрний університет

ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВИЙ ПІДХІД ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Важливість оптимізації фінансових ресурсів є ключовим питанням забезпечення ефективності розвитку, як на рівні власних ресурсів підприємств, так і на рівні державного та місцевого бюджетів. Особливої актуальності дане питання набуває в контексті поглиблення децентралізаційних процесів та розширення повноважень органів місцевого самоврядування. При цьому базисом формування економічної політики держави є забезпечення співвідношення між виділеними ресурсами та досягненням ефективності. В умовах постійних трансформацій, політичної нестабільності та економічних змін індикатори досягнення ефективності використання ресурсів державного та місцевих бюджетів повинні бути чітко визначені та обґрунтовані у відповідності до програмних цілей.

Саме можливість якісної оцінки вкладених ресурсів є перевагою програмно-цільового підходу державного фінансування. В даному контексті слід відмітити й наявність таких структурних елементів, як: чітко визначена цільова спрямованість програми, мета реалізації, зацікавлені особи, пріоритетні напрями фінансування, співфінансування з бюджетів різних рівнів. Програмно-цільовий підхід також розширює можливості бюджетного фінансування в частині залучення, як коштів державного бюджету, так і місцевих бюджетів всіх рівнів. Адже саме можливість співфінансування бюджетних коштів різних

рівнів в рамках реалізації програмно-цільового підходу передбачає включення в процес відбору об'єктів фінансування представників органів місцевого самоврядування відповідної фахової спрямованості. Корегування управлінської складової з орієнтацією на регіональний розвиток у підсумку дозволяє забезпечити більш ефективний та якісний розподіл бюджетних ресурсів, враховуючи різновекторність та відмінність пріоритетних напрямів розвитку регіонів. Окремим важливим аспектом реалізації програмно-цільового підходу в контексті формування пріоритетних напрямів економічної політики держави є відповідність стратегічних цілей розвитку обґрунтованим програмним результатам.

Економічна політика держави має щільний зв'язок з державними цільовими програмами різної спрямованості, а саме: економічними, науковими, соціальними, екологічними, науково-технічними, оборонними тощо, що відповідно потребує врахування не тільки державних інтересів, а й інтересів відповідних цільових груп. В контексті фінансування цільових програм соціальної спрямованості, варто відміти негативну тенденцію останніх років, котра характеризується значним скороченням обсягів фінансування за рахунок коштів державного бюджету й відповідно значним зниженням результативності їх реалізації. В даному контексті акцент досягнення ефективності реалізації програми зміщується на рівень регіонів, що відповідно визначає позитивну динаміку за умови забезпечення фінансування з місцевих бюджетів. Дана концептуальна основа програмно-цільового підходу є його перевагою в сучасних умовах формування бюджетів об'єднаних територіальних громад та запроваджених змін щодо адміністративно-територіального устрою.

Підсумовуючи, слід зазначити, що програмно-цільовий підхід відповідає сучасним тенденціям соціально-економічного розвитку регіонів, містить низку переваг в контексті бюджетного фінансування, до складу найбільш вагомих з яких доцільно включити: цільову спрямованість, визначений кінцевий результат, прозорість бюджетних витрат, можливість проведення оцінки вкладених ресурсів та отриманого ефекту, визначення пріоритетних напрямів

розвитку. Саме програмно-цільовий підхід є інтегрованим інструментом економічної політики держави, адже дозволяє об'єднати управлінську складову, ієрархічну структуру бюджетного фінансування з програмними результатами для забезпечення прозорості використання бюджетних коштів та досягнення ефективності за визначеними критеріями.